

یک شهر
گفت و گو

سلسله جلسات موضوعی

برنامه جامع شهر اصفهان

الگوی توسعه شهر

دوشنبه ۲۹ بهمن ۹۷
معاونت شهرسازی و
معماری شهرداری

 isfahan.plan

 isfahanplan

www.isfahanplan.ir

شماره: ۱۱۸/۹۷/۱۶۶۰۹

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۲۵

پست: ندارد

جناب آقای مهندس امیرخانی، مدیر کل محترم راه و شهرسازی استان اصفهان
 مهندسین محترم مشاور نقش جهان پارس
 مهندسین محترم مشاور باوند
 مهندسین محترم مشاور شارستان
 مهندسین محترم مشاور شهر و خانه
 مهندسین محترم مشاور سراوند
 مهندسین محترم مشاور آتک
 مهندسین محترم مشاور پلشیر

باسلام و پس از حمد خدا و درود و صلوات بر محمد و آل محمد (ص)

احتراماً به استحضار می‌رساند فرایند تدوین برنامه جامع شهر - منطقه اصفهان با رویکرد نوین با مشارکت سهام‌داران (stakeholders) بخش عمومی، خصوصی، جامعه مدنی و ... آغاز گردیده است و در این مسیر جلسات مختلف در ارتباط با موضوعات شهری همچون گردشگری، حمل و نقل، بازرگانی، آب و ... برگزار خواهد شد. از این رو خواهشمند است جنابعالی یا نماینده مطلع آن سازمان/نهاد در نهمین جلسه گروه کانونی که با موضوع الگوی توسعه شهر تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانید.

دستور کار:

- بررسی الگوی توسعه شهر اصفهان و مشکلات آن
- تحلیل علل و روندهایی که منجر به وضعیت فعلی شده است
- بررسی وضعیت آتی در صورت تداوم روندهای فعلی

زمان: دوشنبه - ۱۳۹۷/۱۱/۲۹ - ساعت ۱۱:۳۰ الی ۱۴:۰۰

مکان: عمارت تاریخی باغ زرشک واقع در خیابان چهارباغ بالا، مجاور ایستگاه مترو سی و سه پل، سالن جلسات شماره ۲

شناسه:

۷۱۷۹۲۶۰

سیداحمد حسینی نیا

معاون شهرسازی و معماری شهرداری اصفهان

رونوشت:

جناب آقای مهندس معین رئیس محترم شورای اسلامی شهر اصفهان جهت استحضار
 جناب آقای دکتر نوروزی شهردار محترم اصفهان جهت استحضار
 سرکار خانم طغیانی رئیس محترم کمیسیون شهرسازی، معماری و عمران شورای اسلامی شهر و رئیس شورای راهبری برنامه جامع شهر - منطقه اصفهان با رویکرد نوین جهت استحضار و شرکت در جلسه

اصفهان - میدان امام حسین(علیه السلام) - شهرداری اصفهان تلفن: ۰۹۰۲۱-۳۹۹۹۱۰۲۱ Code: ۳۹۹۹۱۰۲۱ Size:A4

www.isfahan.ir

مرکز ارتباطات مردمی: ۱۳۷

شماره: ۱۱۸/۹۷/۱۶۶۰۹
تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۲۵
پوست: ندارد

حمایت از کالای ایرانی

جناب آقای دکتر بنائیان معاون محترم معماری و شهرسازی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان و دبیر اداری برنامه جامع شهر - منطقه اصفهان با رویکرد نوین جهت استحضار و شرکت در جلسه
جناب آقای ستوده مدیر کل محترم طرح‌های توسعه شهری و منطقه ای جهت اطلاع و شرکت در جلسه
جناب آقای حجتی مدیر کل محترم ارتباطات و امور بین الملل شهررداری اصفهان جهت اطلاع و اقدام لازم
جناب آقای صرامی مدیر محترم دبیرخانه شورای اسلامی شهر اصفهان جهت اطلاع و هماهنگی لازم
جناب آقای دکتر زیان پور عضو محترم هیئت علمی دانشگاه اصفهان جهت اطلاع و شرکت در جلسه
جناب آقای دکتر مرادی عضو محترم هیئت علمی دانشگاه هنر اصفهان جهت اطلاع و شرکت در جلسه
مشاور محترم نقش محیط جهت اطلاع و شرکت در جلسه
جناب آقای پرهیز رئیس محترم اداره مطالعات و برنامه ریزی شهری معاونت شهرسازی و معماری جهت اطلاع و پیگیری
جناب آقای تجدد مسئول محترم امور اداری معاونت شهرسازی و معماری جهت اطلاع و هماهنگی لازم
جناب آقای فروتن مسئول محترم دفتر معاونت شهرسازی و معماری جهت اطلاع و هماهنگی لازم
جناب آقای گلخنی مسئول محترم بایگانی معاونت شهرسازی و معماری

اصفهان - میدان امام حسین (علیه السلام) - شهررداری اصفهان تلفن: ۰۲۱-۹۰۰۰۱۰۰۰
www.isfahan.ir مرکز ارتباطات مردمی: ۱۳۷

فهرست مشکلات از دیدگاه حاضران

مشکلات

۱. اصفهان زمانی در ساختار یک چارچوب مدون از یک الگوی متوازن پیروی کرده است. اما پس از آن روند کاملاً مختل شده است؛ البته امکان اصلاح وجود دارد.
۲. در سطح کلان مغایرت بین نقش آمایشی شهر اصفهان و نقش عملکردی شهر در عمل ایجاد تناقض نموده است.
۳. تناقض میان طرح‌ها (کوکس، ارگانیک و نقش جهان پارس) موجب مشکلات گردیده است.
۴. الگوهای جهانی با بومی‌سازی و تغییر نگرش مدیریت توسعه شهر می‌تواند موجب توسعه فضایی متناسب در آینده گردد.
۵. عدم وجود نظارت توسط وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی بر فرآیند تهیه طرح‌ها.
۶. اصفهان در زمینه طرح‌های منطقه‌ای پیش‌تاز است؛ اما تعدد این طرح‌ها در مقیاس‌های مختلف و البته قطع شدن تهیه آن‌ها و از بین رفتن سلسله مراتب خود موجب تناقض گردیده است.
۷. توجه به ارزش‌های محیطی (اعم از طبیعی و مصنوع) باید به عنوان نقطه کانونی مورد توجه قرار گیرد.
۸. توجه به نهادهای مدنی و مردمی و نگاه پایین به بالا ضروری است.
۹. تحقق‌پذیری متمایل به صفر است و ادامه این راه اصفهان را به نابودی خواهد کشاند.
۱۰. هیچ مسیر مشخص توسعه برای بودجه‌بندی در شورا وجود ندارد و این لزوم رویکرد جدید در تهیه طرح مشارکتی (و نه به شکل سنتی با شرح خدمات تیپ) توسعه شهر را یادآوری می‌کند.
۱۱. این شهر، شهری نیست که برای پیاده، سالمند، کودک و... مناسب باشد.
۱۲. سطح عمومی فرهنگی جامعه ما در حد بلوغ و رشد تدریجی نیست.
۱۳. وقتی زیست‌پذیری محیطی را از دست دهیم، زیست‌پذیری اجتماعی و نهایتاً توسعه اقتصادی را از دست خواهیم داد.
۱۴. باید به شیوه‌های پایداری زیست‌پذیری برسیم.
۱۵. طرح‌ها به هنگام اجرا به واسطه مشکلات به تمامی اهداف نمی‌رسد و نقد به همین طرح نیز انتقاداتی وارد خواهد گردید.
۱۶. ما زیرساخت‌ها را فراهم نکرده‌ایم.
۱۷. الگوی سنتی (تخصص‌گرایی، قطعیت‌گرایی، انعطاف‌ناپذیری و آمرانه بودن) به شدت بر جریان توسعه شهری و به طور کلی بر سایر جریان‌های مملکتی نیز تأثیر داشته است.
۱۸. شیوه جدید تهیه طرح‌ها با قوانین وزارت راه و شهرسازی (قانون تغییر نام) متناقض است و قانون نیازمند بازنگری است.
۱۸. توسعه شهر در طرح‌های توسعه عموماً در جنوب (پادگان‌ها) و شهرک‌های اقماری بوده است. جمعیت پیش‌بینی شده ۱,۳ میلیون بوده است. اما توسعه در عمل به سمت شمال بوده است و پیش‌بینی جمعیت نیز با واقعیت فاصله دارد.
۱۹. وفاداری به طرح‌های قدیم باید رعایت شود. ارزش‌های موجود در طرح‌های سابق باید پاس داشته شوند.
۲۰. کاربری‌های طرح تفصیلی به دو دسته انتفاعی (مردم و مسئولین از آنها انتفاع داشته‌اند) نظیر خیابان، واحدهای تجاری و واحدهای مسکونی و غیر انتفاعی نظیر آموزشی، ورزشی، فرهنگی، فضای سبز و... تقسیم می‌شوند. سرانه کاربری‌های انتفاعی بیش از حد مصوب و غیرانتفاعی کمتر است.

فهرست مشکلات از دیدگاه حاضران

مشکلات

۲۱. ما به جای شهرسازی، شرسازی کرده‌ایم. خلاف‌سازی‌ها نمونه این کنش می‌باشد.
۲۲. موضوع درآمدهای شهرداری باید حل شود.
۲۳. فرصت‌های زیادی از دست داده‌ایم که بسیاری از آن‌ها قابل بازگشت نیست. اما با توجه به قوانین و ضوابط قصدی در کار نبوده‌است.
۲۴. راهکارهای تحقق‌پذیری در گذشته پیش‌بینی نمی‌شد و در جایی که پیش‌بینی شده نیز مورد توجه نظام مدیریت شهری قرار نگرفته است.
۲۵. محکوم کردن طرح‌های پیشین باید از بین برود.
۲۶. طرح خروجی سیاست‌ها و برنامه‌ریزی هاست و اگر مشکلات این سطوح حل شود مشکلات طرح‌ها نیز حل خواهد شد.
۲۷. رویکردهای گذشته موجب انتفاع شدید عده‌ای و از دست دادن اموال عده زیادی گردیده‌است.
۲۸. نه تنها محتوای طرح بلکه محتوای مدیریت به عنوان مداخله‌گر در طرح‌ها باید تغییر کند. سیستم طرح‌ها و مدیریت ما مشارکت‌پذیر نیست و این الگو باید اصلاح شود.
۲۹. اعتمادسازی در سطوح مختلف به وسیله اطلاع‌رسانی شفاف و مشارکت به اصلاح کمک می‌کند.
۳۰. هزینه‌های شهر باید کاهش یابد.
۳۱. نگاه به منطقه شهری اصفهان به عنوان یک metropolitan لازم است.
۳۲. در چارچوب قوانین کنونی (چه در بعد نحوه تهیه طرح و چه در قالب ضوابط نظیر ماده ۱۰۰) نمی‌توان تغییری ایجاد کرد. قوانین باید اصلاح شوند.
۳۳. مشارکت مردم بسیار مهم است؛ اما مردم هم باید با نحوه مشارکت کردن آشنا باشند. عموماً در مشارکت کسانی که باید حضور داشته باشند، حضور ندارند و کسانی که مسیر را منحرف می‌کنند، حضور دارند. ابتدا باید مکانیزم مشارکت تعریف و ایجاد گردد.
۳۴. سیستم حکومتی ما باید با خواسته‌ها هماهنگ باشد.
۳۵. در الگوی توسعه اصفهان به محورهای طبیعی، تاریخی و... توجه شده؛ اما به مسائل مدیریتی خیر.
۳۶. مهمترین مشکل اصفهان عدم توجه به ظرفیت جمعیت‌پذیری شهر اصفهان است.
۳۷. رودخانه، ریزگردها، ترافیک و... به دغدغه‌های اصلی شهر تبدیل شده‌است.
۳۸. رویکرد برنامه‌ریزی مسئله‌دار است. برنامه‌ریزی بدون توجه به تمامی ابعاد شکست می‌خورد.
۳۹. مسائل اصفهان در خارج از شهر به وجود آمده و راه حل آن‌ها نیز در خارج از شهر باید جسته شوند.
۴۰. آب مسئله کلیدی اصفهان است.
۴۱. در ۵۰ سال گذشته هیچ توفیقی در بهتر کردن شرایط زندگی نداشته‌ایم و فقط مسئله‌سازی کرده‌ایم.
۴۲. ریشه اصلی مشکلات اقتصاد نفتی است.
۴۳. برنامه‌ریزی و عدم اعتقاد به برنامه در مسئولین و مردم دیگر مشکل است.
۴۴. لغو تدریجی مسئولیت‌پذیری فردی و جمعی از جانب همگان نیز مشکل دیگر است.

مشکلات

۴۵. شیوه برنامه‌ریزی عاریه‌ای بدون توجه به ویژگی‌های محیط بحران ایجاد می‌کند.
۴۶. همیشه توجه به کاربری‌های درآمدزا بوده و کاربری‌هایی که کیفیت زیست را افزایش می‌دهند مقفول مانده‌اند.
۴۷. مدیریت جزیره‌ای از مشکلات اساسی است.
۴۸. مسائل کلیدی نظیر خدمات، صنعت، توزیع عادلانه ثروت و... باید حل شوند.
۴۹. فرهنگ شهرسازی ما عقب‌افتاده و نازل است.
۵۰. انعطاف لازم است؛ اما در جای خود.
۵۱. بحران‌های وضع موجود: بارگذاری مازاد بر شهر اصفهان (کالبد اصفهان برای ۵۰۰ الی ۶۰۰ هزار نفر و حداکثر ۱ میلیون نفر مناسب است)
۵۲. ۸۰ درصد سطح معابر اصفهان بین ۴ تا ۸ متر عرض دارد.
۵۳. فضای باز، فضای سبز، محرمیت، محصوریت و... را از بین برده‌ایم.
۵۴. محیط شهری را به قفس تبدیل کرده‌ایم تا هزینه‌های شهر را تأمین کنیم.
۵۵. افزایش ارتفاع شهر را گران می‌کند.
۵۶. الگوی رشد و توسعه شهر اصفهان اساساً غیر برنامه‌ریزی شده است.
۵۷. شهر ۳ هزار هکتاری در مدت ۴۰ سال به ۲۰ هزار هکتار رسیده‌است.
۵۸. نسل‌های آتی از گناهان مسئولین و برنامه‌ریزان نخواهند گذشت.
۵۹. هر جا که منفعت وجود داشته است تحقق طرح نیز وجود داشته‌است.
۶۰. مشارکت نیازمند زیرساخت‌های Democratic planning است.
۶۱. اصفهان معضل اساسی ندارد؛ اگر ۷۵ درصد خودروها حذف شوند شهر تبدیل به شهری سکونت‌پذیر با اصلاحات جزئی تبدیل می‌شود.
۶۲. شهر دچار بی‌هویتی و سوداگری شده است.
۶۳. چالش‌های اصلی شامل ۳ دسته چالش قانونی، چالش نهادی و چالش شفافیت است.
۶۴. ساختارهای ما (نهادهای) موجب شرایط امروز ما شده است.
۶۵. اصفهان چارچوب‌های نهادی را بیش از هر شهر دیگری در ایران دارد.
۶۶. تبیین چارچوب نظری توسعه لازم است.
۶۷. توسعه با مفهوم ارتقاء کیفیت باید مد نظر قرار گیرد.
۶۸. طرح فی‌نفسه مشکلی ندارد؛ اما به ضمانت اجرایی نیاز دارد.
۶۹. آینده با این روند به عدم توسعه و میرایی شهر خواهد انجامید.
۷۰. مدیریت، کارشناسان و مردم ما مشارکت‌پذیر نیستند.

مشکلات

۷۱. آنچه که از آن رنج می‌بریم کیفیت است.

۷۲. در حوزه شرق، مشاور به دنبال اضافه شدن خوراسگان به اصفهان نبوده است و این الحاق و سایر الحاقات نظیر روستاهای شمال اصفهان و محدوده رهنان جزو نکات منفی طرح تفصیلی محسوب می‌شوند.

۷۳. یکی از منفی‌ترین نکات طرح تفصیلی سابق عدم مشارکت مدیریت شهری در فرآیند تهیه طرح بود.

۷۴. مشارکت اجتماعی یکی از ابعاد دنیای پسامدرن است؛ اصل دیگر اما مردم‌محوری است.

فهرست کل نهادها و افراد حاضر در جلسه

گزارش جلسه موضوعی الگوی توسعه شهر

نماینده	نهاد
محمد بنائیان	۱. اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان
محمد رضا ابراهیم نژاد	۲. شرکت مشاور نقش جهان پارس
امیر محمد اخوان	۳. شرکت مشاور شارسرستان
جعفر ملاذ	۴. شرکت مشاور شهر و خانه
خسرو عظیمیا	۵. شرکت مشاور سراوند
عبدالرسول کریمی	۶. شرکت مشاور آتک
محمد رضا قانعی	۷. شرکت مشاور پلشیر
نوید فتاحی	۸. شرکت مشاور نقش محیط
مهديه قائم مقامی	۹. شرکت مشاور نقش محیط
مجید نمینی	۱۰. شرکت مشاور نقش محیط
فرهاد جانی قربان	۱۱. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اصفهان
رضا ابوالحسنی	۱۲. شرکت مشاور نقش جهان پارس
مهدي ابراهیمی	۱۳. دانشگاه پیام نور
قهرمان صمیمی	۱۴. شرکت مشاور شهر و خانه
حمید حکیمی	۱۵. شرکت مشاور شهر و خانه
اسدالله ربانی	۱۶. شرکت مشاور شهر و خانه
فاتح کبیری	۱۷. شرکت مشاور شهر و خانه
امید خسروی دانش	۱۸. شرکت مشاور شارسرستان
مینا جلدی	۱۹. جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان
زهرا ناجی	۲۰. جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان
علی هنردان	۲۱. اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان
نصیر ملت	۲۲. کمیسیون اقتصادی، حقوقی و گردشگری شورای اسلامی شهر اصفهان
علیرضا ستوده	۲۳. معاونت شهرسازی و معماری شهرداری اصفهان (طرح‌های توسعه شهری و منطقه‌ای)